

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **R. M.**, zast. advokátem JUDr. Alfrédem Šrámkem, se sídlem Českobratrská 1403/2, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 2. 2016, č. j. 22 A 16/2014 - 74,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2013, č. j. KUZL-67688/2013; tímto bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm ze dne 23. 8. 2013, č. j. MěÚ/OD/24789/188/2012-Pš, jímž byly jako nedůvodné zamítnuty jeho námitky proti záznamu bodů v evidenční kartě řidiče a provedený záznam bodů ke dni 11. 6. 2012 byl potvrzen.

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

Oznámením ze dne 13. 6. 2012 bylo stěžovateli sděleno, že dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení; proti záznamu bodů podal námitky. Ve vztahu k přestupku ze dne

28. 11. 2008 uvedl, že se vyjádří následně poté, co si vyžádá písemné podklady. V doplnění ze dne 29. 7. 2013 ohledně pokutového bloku H0222195, série UH/2008 namítal, že pokutový blok neobsahuje konkrétní, přesné vymezení doby přestupkového jednání tak, aby nebylo pochyb o době spáchání přestupku. Uvedl, že se nejedná o způsobitelný podklad pro záznam bodů, neboť z pokutového bloku nelze seznat, jakého přestupkového jednání se měl dopustit. Součástí spisu je pokutový blok č. H0222195, série UH/2008 obsahující jméno a příjmení stěžovatele, datum narození, bydliště, číslo dokladu, z něhož byla ověřena totožnost. V kolonce „pokuta uložena za přestupek dle §“ je uveden § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Doba, místo a popis přestupkového jednání jsou uvedeny takto: 8:10, ZL-T. Bati, mobil. Pod tímto textem je § 22 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb. Dále je zde údaj o registrační značce vozidla. Blok dále obsahuje výši uložené pokuty 1000 Kč, datum projednání 28. 11. 2008, otisk úředního razítka, podpis kontrolujícího policisty a podpis stěžovatele jakožto přestupce.

Rozhodnutím ze dne 23. 8. 2013, č. j. MěÚ/OD/24789/188/2012/Pš, správní orgán I. stupně námitky stěžovatele proti záznamu bodů v evidenční kartě řidiče podle § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu zamítl jako neodůvodněné a provedený záznam ke dni 11. 6. 2012 potvrdil.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, které žalovaný zamítl; proti tomuto rozhodnutí podal žalobu; v ní namítal, že správní orgán I. stupně a následně žalovaný rozhodli o počtu dosažených bodů na základě pokutového bloku ze dne 28. 11. 2008, č. H0222195, série UH/2008, který není způsobitelným podkladem; tento obsahuje jméno, příjmení, datum narození, bydliště a nepřezkoumatelnou právní kvalifikaci v označení skutkové podstaty přestupkového jednání, neboť v kolonce určené pro uvedení „pokuta uložena za přestupek dle §“ je uvedeno „71/c zákona č. 361/?“ (? – nečitelný, nepřezkoumatelný údaj). Formulace popisu přestupkového jednání je taková, že dle jeho názoru oprávněně způsobuje pochybnosti o správném, zákonném a přezkoumatelném správním aktu, neboť naplnění skutkové podstaty přestupkového jednání je zadokumentováno: „2Z0 9213, 08:10, ZL- T. Bati, Mobil, § 221/f1 200/90“; absentuje místo a datum (den) uložení blokové pokuty; z rozhodnutí v blokovém řízení lze v souvislosti s uvedením data seznat pouze, že k převzetí dílu „B“ pokutového bloku došlo dne 28. 11. 2008.

Krajský soud námitkám stěžovatele nepřisvědčil, poukázal na správní spis, v němž je obsažena kopie pokutového bloku, který soud shledal způsobitelným pro provedení záznamu. Dále soud odkázal na str. 10-11 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný podrobně rozvedl své úvahy, které vyústily v závěr, že díl „A“ pokutového bloku byl na místě silniční kontroly zasahujícím policistou vyplněn do té míry jasně a srozumitelně, že je z něho – vzhledem k povaze a principům blokového řízení – zcela zřejmé a jednoznačné, kdy, kde a k jaké události přesně došlo a za jaký přestupek byl stěžovatel pokutován. Krajský soud konstatoval, že při zohlednění specifik blokového řízení je možno přijmout i strohé a zkratkovité formulace v pokutovém bloku, je-li z nich patrné, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena, jak vyžaduje § 85 odst. 4 zákona o přestupcích. Dle soudu je nezbytné, aby konkrétní jednání konkrétní osoby bylo v bloku popsáno natolik jednoznačně a určitě, že nebude zaměnitelné s jiným jednáním; odkázal v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As

pokračování

94/2012 - 20, v němž se mimo jiné uvádí: „...*(s)tane-li se tak pomocí zkratkovitých formulací, jsou-li v kontextu dalších údajů srozumitelné, na způsobilost bloku být podkladem pro zápis bodů to nic nemění.*“

Krajský soud shledal rozhodnutí žalovaného v souladu se zákonem a žalobu zamítl.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti

V kasační stížnosti stěžovatel uvádí důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b), a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“).

Stěžovatel má předně za to, že se nejedná pouze o formální nedostatky pokutového bloku, ale o zásadní nedostatky zakládající jeho nesprávnost; není zřejmé, kdy se skutečně měl vytýkaný přestupek stát, neboť takové vymezení blok neobsahuje. To nelze konvalidovat tvrzením žalovaného v napadeném rozhodnutí (str. 10 – 11), že „*blok je vyplňován ručně někde na kapotě policejního vozidla nebo jen tak v rychlosti ve stoje na ulici, tak lze očekávat a tolerovat určité nedostatky způsobené povahou takového rutinního vyplňování*“. Stěžovatel má za to, že blok je formou správního rozhodnutí, byť zjednodušenou, rozhodující o právech a povinnostech adresáta, v daném případě, kdy jsou řidiči ukládány body v bodovém hodnocení řidiče a peněžní pokuta; nelze proto ospravedlnit rutinérství, kdy navíc z praxe je obvyklé, že policisté mnohdy trvají na projednání přestupku ihned, aniž přestupce vůbec informovali o následcích, tj. o udělení bodů. Dle stěžovatele ani akceptace a zaplacení blokové pokuty neznačí, že formálně a právně vadné rozhodnutí je platné a účinné; stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 202, č. j. 5 As 118/2011 – 103, v němž se uvádí: „*Samotná skutečnost, že zadržený řidič pokutu zaplatí, však nemůže ještě znamenat, že blokové řízení bylo provedeno v souladu se zákonem. Je třeba i naplnění druhé podmínky, a to spolehlivé zjištění stavu věci*“. Vzhledem k tomu, že pokutový blok vykazoval nedostatky, nebyl dán zákonný důvod pro záznam bodů; správní orgán (policisté) je povinen konat řádně a nelze nezákonnost odstranit tím, že adresát nezákonné rozhodnutí přijal.

Stěžovatel namítá, že vyjma doručení oznámení o dosažení 12 bodů mu nikdy nebylo doručeno žádné oznámení o skutečnosti záznamu bodů do registru řidiče na podkladě rozhodnutí – blokových pokut; k tomu odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 6 As 114/2014; tvrdí, že tím, že mu nebyly sděleny zaznamenané body (vyjma dosažení 12 bodů) je zasaženo do jeho práv, nemohl brojit proti jejich provedení.

Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na to, že předmětem sporu jsou opakovaně namítané formální náležitosti pokutového bloku za přestupek stěžovatele ze dne 28. 11. 2018; žalovaný připouští, že by pokutový blok zasahujícím policistou mohl být vyplněn poněkud pečlivěji, nicméně i tak je z něj nepochybné, kdo, kdy, kde a jakého jednání se dopustil, spáchaný přestupek nelze zaměnit za nějaký jiný skutek. Odkaz stěžovatele na usnesení rozšířeného senátu považuje žalovaný za

nepřípadný; stěžovatel totiž protestuje proti pokutovému bloku ze dne 28. 11. 2008, kdy se přestupek stal, v tentýž den o něm bylo rozhodnuto na místě, takže téhož dne nabylo rozhodnutí právní moci. Záznam bodů v evidenční kartě řidiče byl proveden ještě před datem 1. 8. 2011, kdy došlo k novele zákona o silničním provozu, která byla předmětem sporu řešeného rozšířeným senátem; závěry citovaného usnesení proto na věc stěžovatele nedopadají.

K vyjádření žalovaného stěžovatel doplnil odkazy na pasáže z usnesení rozšířeného senátu a poukázal na to, že meritem věci nebylo posuzování výše bodového hodnocení za konkrétní přestupek, ale způsob zaznamenávání bodového hodnocení a skutečnost, že se řidič nedozví o záznamu jednotlivých bodů.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů uplatněných stěžovatelem v kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přitom neshledal vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje dílem námitky shodné jako v žalobě; zpochybňuje formální náležitosti pokutového bloku v souvislosti s přestupkem, jehož se měl dopustit dne 28. 11. 2008; dovozuje, že neúplně vyplněný pokutový blok nemůže být podkladem pro záznam bodů v kartě řidiče.

Nejvyšší správní soud předeseílá, že předmětem soudního řízení je přezkoumání rozhodnutí žalovaného ve věci námitky proti provedení záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f odst. 1 zákona o silničním provozu). Rozsah řízení o námitkách vymezil Nejvyšší správní soud např. již v rozsudku ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 – 44: „*Správní orgán rozhodující v řízení o námitkách proti provedení záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu) je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 citovaného zákona), zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Správní orgán však v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (zásada presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci).*“ Obdobně soud konstatoval např. též v rozsudcích sp. zn. 5 As 39/2010, sp. zn. 5 As 76/2010, sp. zn. 7 As 94/2012.

V námitkách proti provedení záznamu bodů v registru řidičů lze z povahy věci uplatňovat námitky v tom smyslu, že řidič žádný přestupek vůbec nespáchal, přesto mu byly v registru řidičů zaznamenány body, příp. že ke spáchání přestupku z jeho strany sice došlo, nicméně byl mu zaznamenán nesprávný (vyšší) počet bodů. V rozsudku č. j. 5 As 39/2010 - 76, ze dne 24. 8. 2010 Nejvyšší správní soud konstatoval, že za situace, kdy

pokračování

stěžovatel činil sporným samotné spáchání přestupku: „(b)ýlo povinností správního orgánu v řízení o námitkách, které stěžovatel uplatnil, zabývat se tím, zda stěžovatel skutečně v daný den přestupek, který byl údajně projednán v blokovém řízení, spáchal.“ Námitky stěžovatele v nyní projednávané věci z hlediska svého obsahu se týkaly formálních náležitostí pokutového bloku; stěžovatel netvrdil, že by se konkrétního dne žádného přestupku nedopustil, resp. že s ním blokové řízení nebylo ani vedeno. Své výhrady směřuje výlučně k formálním náležitostem bloku, co se týče způsobu popisu skutku, a k absenci data spáchání přestupku; z uvedeného dovozuje nezpůsobilost pokutového bloku jakožto podkladu pro záznam bodů. Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatele důvodné.

Krajský soud zcela v souladu s odkazovanou judikaturou v rámci přezkumu zkoumal, zda existuje způsobilý podklad pro konkrétní záznam v registru řidičů a zda si správní orgán rozhodující v řízení o námitkách podle § 123f zákona o silničním provozu obstaral prvotní doklady autoritativně určující, že stěžovatel vskutku konkrétním jednáním spáchal přestupek, za který byl sankcionován.

Stěžovateli lze jistě přisvědčit v tom, že není v souladu se zásadou právní jistoty, aby ten, komu je ukládána sankce, mohl mít pochybnosti o tom, jakým jednáním naplnil skutkovou podstatu přestupku, kdy bylo jednání spácháno a od jakého časového okamžiku počínají běžet lhůty odvíjející se od jeho spáchání. Stěžovateli však nelze přisvědčit v tvrzení, že skutek nebyl časově ohraničen, resp. nebyl vymezen den jeho spáchání, neboť blok obsahoval u podpisu stěžovatele pouze datum převzetí bloku.

Uložení pokuty v blokovém řízení má zcela jistě povahu správního rozhodnutí; musí z něj být tedy zřejmé, komu a za jaké porušení povinnosti je pokuta ukládána. Lze-li pokutu uložit na místě, lze rovněž dovodit, že přestupek lze projednat tehdy, byl-li pachatel při svém jednání na místě přistižen; zcela logicky, pokud stěžovatel převzal pokutový blok na místě dne 28. 11. 2008, převzal jej v den, kdy s ním byl přestupek projednán, resp. kdy byl při jeho páčání přistižen. Jednou z podmínek přípustnosti vydání rozhodnutí v blokovém řízení je skutečnost, že osoba, která se měla přestupku dopustit, je ochotna pokutu zaplatit. Další podmínkou, jež musí být kumulativně s první podmínkou splněna, pak je, že přestupek je spolehlivě zjištěn. V případě, že by ten, kdo se měl dle názoru správního orgánu přestupku dopustit, nepovažoval přestupek za spolehlivě zjištěný, případně by z jiného důvodu nebyl ochoten pokutu zaplatit, nelze přestupek projednat v blokovém řízení. Nic takového však stěžovatel netvrdil. Souhlasem s blokovým řízením a podpisem pokutového bloku a zaplacením pokuty dal najevo, jak svůj souhlas s přestupkem, tak i s jeho spolehlivým a zákonným zjištěním. Nelze proto nyní tvrdit, že není zřejmé, jaký přestupek měl vlastně spáchat.

Nejvyšší správní soud se zcela ztotožnil se závěry krajského soudu v tom, že pokutový blok byl způsobilým podkladem pro zápis bodů do registru řidičů a do stěžovatelovy evidenční karty řidiče byly 3 body zapsány právem.

Ze správního spisu, který obsahuje kopie všech stěžovateli uložených pokutových bloků, je u pokutového bloku, který nyní činí stěžovatel sporným, zcela jednoznačně, byť poněkud zkratkovitě specifikováno místo a doba spáchání přestupku, jakož i jednání stěžovatele (držení mobilu) a odkaz na porušené zákonné ustanovení; rovněž je

jednoznačně označen stěžovatel, vč. data narození, adresy i čísla průkazu totožnosti, datum převzetí pokutového bloku i podpis stěžovatele. Pravdivost uvedených údajů stěžovatel nezpochybnil.

Dovolává - li se stěžovatel závěrů vyslovených v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 114/2014 - 55, ze dne 30. 9. 2015, nelze mu přisvědčit. Jak správně podotkl žalovaný ve svém vyjádření, podstatou řešené věci nebyly náležitosti pokutového bloku, ale povaha záznamu bodů a časová působnost právní normy. Rozšířený senát konstatoval, že dojde-li ke změně právní úpravy ve prospěch delikventa, musí být tato změna v běžících, resp. dobíhajících řízeních vzata v potaz; není však důvodem pro podání mimořádných opravných prostředků proti pravomocným správním rozhodnutím o deliktech (srov. též přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 3. 2006, sp. zn. 4 Tz 17/2006). Projednávaný případ se přitom týkal změny zákona v průběhu správního řízení, tedy v mezidobí od spáchání přestupku do doby rozhodnutí správních orgánů o něm; skutková situace v případě stěžovatele však byla zcela jiná, nadto stěžovatel ani netvrdí, že mu byl nesprávně zaznamenán počet bodů v důsledku změny právní úpravy. Poznámku stěžovatele stran povinnosti sdělit záznam bodů Nejvyšší správní soud považuje za nutné korigovat. V rámci hodnocení stávající právní úpravy pouze rozšířený senát uvedl: *„Z citované právní úpravy tak vyplývá, že zatímco dosažení 12 bodů je řidiči automaticky oznámeno, pro informaci o jednotlivých záznamech bodů a aktuálním bodovém stavu musí řidič vyvinout vlastní iniciativu a podat žádost u příslušného obecního úřadu nebo kontaktního místa veřejné správy. S ohledem na skutečnost, že i jednotlivý záznam bodů do registru řidičů je „trestem“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy, jeví se de lege ferenda vhodnějším, aby řidiči bylo z úřední povinnosti oznámeno i provedení jednotlivého záznamu.“* Z uvedené úvahy de lege ferenda nad rámec projednávané věci však nelze dovozovat závěr usnesení rozšířeného senátu, že správní orgány postupovaly v rozporu se zákonem a že ze samotné skutečnosti, že nebyl stěžovateli záznam bodů sdělen, by bylo možno usuzovat na nezákonnost pokutového bloku, resp. jeho nezpůsobilost pro provedení záznamu bodů.

Nejvyšší správní soud nadto musí konstatovat, že zcela obecnou námitku, resp. bez dalšího pouhými citacemi z usnesení rozšířeného senátu v tomto směru stěžovatel uplatnil poprvé až v řízení o kasační stížnosti; námitka je proto ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná a Nejvyšší správní soud se jí proto dále nezabýval.

Nejvyšší správní soud shledal rozsudek krajského soudu v souladu se zákonem. Krajský soud se beze zbytku vypořádal s námitkami stěžovatele a přezkoumatelným způsobem odůvodnil závěry, k nimž dospěl.

Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; žalovanému žádné náklady přesahující jeho běžnou správní činnost nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně
senátu